

איש לרעהו

לקט אפרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
פדולוי ישראל,
על מדות טובות
שכביאות לאהבת
הזולת, הנלפדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש כט ניסן תשע"ב: הדלקת נרות - ירושלים 6:36 תל-אביב 6:51 חיפה 6:43 מוצאי שבת - ירושלים 7:51 תל-אביב 7:53 חיפה 7:53 ר"ת 8:29

פרשת תזריע - מצורע

ענוה ושפלות רוח

**לנהוג בענוה ושפלות עם רעהו [ולא בגאווה וגסות הרוח] !
נלמד מהפסוק: "אשה כי תזריע וילדה זכר" (פרק יב"ב)**

וּכְתַב רש"י: כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. עוד אמרו חז"ל במדרש, על הפסוק "אחור וקדם צרתני" אם זכה אדם אומרים לו אתה קדמת לכל מעשה בראשית, ואם לאו אומרים לו יתוש קדמך! עכ"ד. זאת כדי שלא יתגאה ויתנשא האדם לחשוב שהוא השליט על הבריאה ויכול ללכת בדרכי לבו. לדעת חז"ל (ערכין טז.) אחד משבעה דברים המביאים נגעים על האדם הוא גסות הרוח. לפיכך על המצורע להביא כפי שנאמר להלן "עץ ארז ואזוב" (יד-ד) וכתב רש"י: מה תקנתו ויתרפא? ישפיל עצמו מגאוותו כתולעת וכאזוב.

על המצורע נאמר: "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו" ותמה הגאון רבי אברהם בורנשטיין מסוכוטשוב זצ"ל (בעל אבני נזר): אם גזרה התורה על המצורע כזו בדידות, מדוע הצריכוהו עוד לקחת "שני תולעת ואזוב", כדי שיתלמד להשפיל עצמו כתולעת ואזוב, וכי לא די לו שיבוא לידי שפלות והכנעה, מהעובדה שהיה נגוע בצרעת וישב בדד מחוץ למחנה והודיע לכל שהוא טמא!!

מתרץ האבני נזר, כי הכנעה הבאה לאדם מתוך יסורי, עלולה להיות זמנית, ולאחר שיתרפא ויוושע, ישכח הכל וישוב לגאוותו. על כן כאשר נרפא המצורע מנגעיו, שוב מזכירים לו להשפיל עצמו ולהגיע להכנעה אמיתית ולאורך זמן, וזאת ע"י שמביא שני תולעת ואזוב...

על מעלתה ושכרה של הענוה אמרו חז"ל בגמרא (סוטה ה:): "א"ר יהושע בן לוי בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבשעה שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה, שכר עולה בידו. מנחה, שכר מנחה בידו. אבל מי שדעתו שפלה מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר, (תהלים נא) "זבחי אלוקים רוח נשברה". ולא עוד אלא שאין תפלתו נמאסת שנאמר (שם) "לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה".

על גדרה ומהותה של הענוה כתב רבי אברהם בן הרמב"ם ז"ל (בספרו המספיק לעובדי ה'): הענוה הדגולה היא הפנימית, כמו שאמר דוד (תהלים קט-כב) "ולבי חלל בקרבי". והענוה החיצונית מורה עליה ומאמתת אותה. ואמר דוד (שם קלא-א) "לא גבה לבי" וזוהי ענוה פנימית. ואמר עוד: "ולא רמו עיני... אם לא שויתי ודוממתי..." וזוהי ענוה חיצונית.

"והענוה הפנימית" - כותב הרמב"ם "היא שיהיה האדם יודע בזיונו, ומתבונן בפנימיותו לגבי מי שהוא שלם ממנו. ואמרו חכמים כי הגאווה והאהבה העצמית מקורן בכך שהכח השכלי באדם רואה עצמו נעלה מכפי שהוא באמת. ומכאן מתבקשת הגדרת הענוה, היפוכה של הגאווה, שמקורה בראיית הכח השכלי את עצמו פחות מכפי שהוא באמת בלי הוסיף ובלו גרוע. ויכוון ליבו אל המדות התרומיות שאינן עדיין בהשג ידו. ולפיכך ישבר לבו בקרבו כמו שאמר דוד "ולבי חלל בקרבי" - זוהי הענוה הפנימית".

שפלות-רוח כיצד?
מספר הגה"צ רבי בנימין פינקל שליט"א המפורסם בשיחותיו המוסריות: "פעם ניגש אלי הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל, לאחר התפלה, ובקשה מדהימה בפיו: "אני מחפש דרך תשובה, אולי תתן לי עצה?" ברגע הראשון בטוח הייתי כי הוא מתלוצץ. רבי מרדכי הישיש תלמידם של החפץ חיים ועוד גדולי מוסר בדורות הקודמים, מבקש ממני הצעיר "דרך תשובה!!"
אבל מראה פניו הוכיח לי ללא ספק כי הוא מתכוון בכל הרצינות! ואני נבוכתי ולא ידעתי להיכן אשא את עצמי מרוב בושה...
עוד מספר רבי בנימין פינקל: באחת הפעמים שנשאתי דברים בליל שבת בבית הכנסת "פרושים", ניגש אלי רבי מרדכי לאחר התפלה והעיר לי בכובד ראש: "לאנשים מבוגרים יש לדבר יותר בתביעה ובתקיפות!" כך הוא הרגיש, שכל השיחה שמסרתי מכוונת אליו!... **יחידי ודורו**

עלון איש לרעהו - פרשת תזריע מצורע מוקדש לעילוי נשמת

האשה הצדקנית **פרת חיה** בת ר' ישראל יעקב **הפפורגר ע"ה**
מסרה נפשה לתורת בעלה ולגידול ילדיה לתורה, לעבודת ה' ולפדות טובות

נלב"ע כז אדר תשע"ב - ת.נ.צ.ב.ה.

איסור לשון הרע

שלא לדבר לשון הרע על הזולת!

נלמד מהפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת..." (פרק יג-ב)

ואמרו חז"ל: על שבעה דברים נגעים באים, על לשון הרע ועל שפיכות דמים וכו'. על לשון הרע דכתיב: "מלשני בסתר רעהו אותו אצמית" (ערכין טז). וכן אמרו: "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו שנאמר "מלשני בסתר" וגו' וכתיב התם "לצמיתות" ומתרגמינן "לחלוטין" ותנן "אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה" ופירש רש"י: אלמא אצמית דמתרגם לשון חליטה היינו צרעת. (ערכין טו:).

על עונשו של מספר לשון הרע כתב רבינו בחיי זצ"ל בספרו חובת הלבבות (שער הכניעה - פ"ז): לעתיד לבוא, ליום הדין, מראים מצוות להרבה בני אדם שכלל לא עשו אותן המצוות, ויאמרו: הלא לא עשינו זה, וישיבו להם, אותם שסיפרו עליכם רע הם עשו אלו המצוות, ונוטלים אותן מהם ונותנים לכם.

וכן לרשעים מראים עבירות שלא עשו, וכשיאמרו: הלא לא עשינו עבירות אלו, ישיבו להם: אלו העבירות עשו אותם האנשים שסיפרתם עליהם לשון הרע, ונטלו מהם ונתווספו עליכם.

ומוסיף חובת הלבבות: מעשה באחד מן החכמים שסיפרו עליו רע, וכשנודע הדבר לחסיד, שלח לאותו שסיפר עליו דורון, וכתב לו: אתה שלחת לי דורון מזכויותיך, ואני גומל לך בדורון זה ששלחתי אליך.

עפ"י חידוש זה מבאר החפץ חיים (בשמיה"ל) את הפסוק "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב" (תהלים לד), כלומר: אם אדם רוצה לראות פירות טובים מזכויות מעשיו, עליו להקדים תנאי קודם למעשה ולנצור לשונו מרע.

שכן מי שרגיל לדבר לשון הרע על חברו, לא יועיל לעצמו מה שיתמיד בתורה ובקיום המצוות, כי מה שישתכר שבוע או שבועיים באושר הנחמי הנובע מלימוד התורה וקיום המצוות, יאבד זכויותיו אלו ע"י דיבור רע על חברו ויתן לההוא זכויותיו ויקח תמורתם את עוונותיו, וכך יימשך הדבר עד יום מותו ח"ו זהו שהזהיר דוד המלך ע"ה: קודם כל עליך "לנצור לשונך מרע", ואז כל זכויות המעשים הטובים שתעשה אם מעט ואם הרבה, ישאר בידך, ולא ינתן לאחרים חלך.

בחידוש זה של החובת הלבבות מובא לפרש את הפסוק "יש מתעשר ואין כל" (משלי יג), כלומר: יתכן אדם שכל ימיו התעשר מן המצוות, ובכל זאת "אין כל" - לא נשאר לו מאומה לעולם הבא. ומדוע? משום שלבסוף דיבר לשון הרע על זולתו, ואז איבד בבת אחת את כל זכויותיו, כי ניתנו לחברו.

ברעיון זה פירש גם הרה"ק רבי אלימלך מליז'נסק זצ"ל (בנועם אלימלך-כי תשא) את אמרת חז"ל "איזהו עשיר השמח בחלקו", שבזהירות שלא לדבר לשון הרע, בטוח הוא בחלקו שלא יטלנו אחר, [וממילא שמח בו].

ניתן לרמוז רעיון זה גם בפסוק: "ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו" (ויקרא כד-ט). כלומר: אותו אדם שמוצא פגמים ועוונות בחבירו ומפרסם, "כן יעשה לו" - יעברו כל אלו העבירות שמגלה, לחשבוננו שלו...

וכן נוכל לרמוז זאת גם בפסוק: "גם אויל מחריש חכם יחשב" (משלי יז-כח). כלומר: יתכן אויל שיחשב לחכם. אימתי? כאשר החכם שקנה מצוות בחכמתו, דיבר על האויל לשון הרע, ואילו האויל החריש, אזי נזקף כל רכושו הרוחני של החכם לזכותו של האויל, ולחכם יחשב.

"לשון הרע על קהילה שלימה בישראל!"

סיפר רבינו הגרא"מ שך זצ"ל: פעם הגיע אחד מגדולי התורה בדור שעבר לפני החפץ חיים כדי להתייעץ עמו על דבר הצעות לרבנות שקיבל משתי קהילות, ומתלבט באיזו אחת משתי הקהילות לבחור.

הוא הציג בפני החפץ חיים את זהותן של שתי הקהילות כשהוא מביע ספקותיו: מצד אחד מדובר בקהילה קטנה אמנם, אך האנשים שבה אנשים טובים וישרים המה. ומאידך, בהצעה השניה מדובר בקהילה גדולה, אולם תושביה אינם מצטיינים במדות טובות.

ברגע ששמע החפץ חיים מפי האיש את אלו דבריו האחרונים, הזדקף לפתע מלא קומתו והחל לזעוק: "במשך כל שנתי נזהר אני מאפס קצחו של לשון הרע, ואתה בא להחטיאני בקבלת לשון הרע על קהילה שלימה בישראל!?"

עפ"י טובך יביעו

פוטר מיד מעבודתו...

כידוע, היה החפץ חיים מחזר על פתחיהם של הבעלי בתים במקומות שונים, כדי להציע להם את ספריו למכירה, ומכיון שלא הכיר את העיירה ומבואותיה, ביקש הוא מנכבדי הקהל להמעייד לרשותו בחור הבקי ברחובות העיירה ובמקום מגורי היהודים החרדים לדבר ה', תמורת סכום קצוב שקצב החפץ חיים למשכורתו של המלוה, ואכן כך נעשה, ותמורת סכום זה הועמד לרשותו בחור מתושבי המקום, שהחל לשובב בין בתי העיירה יחד עם החפץ חיים.

והנה כאשר הגיעו תוך כדי לכתם, אל ביתו של אחד מעשירי הקהל, נענה הנער ואמר לחפץ חיים: "כאן גר איש עשיר, אך אל נא תפנה אליו, הוא קמצן גדול ומאומה לא יתן לך..."

ויהי אך יצאו הדברים מפיו של המלוה הצעיר, נעצר החפץ חיים מיד על מקום עומדו, והוציא מכיסו את כל סכום הכסף שהכין למלווהו עבור שכרו עבור יום שלם, דחפו לתוך ידו, ותיכף ומיד שלחו מעל פניו. הוא לא ניאות להמשיך איתו אפילו רגע אחד, גם אם יציב בפניו הבחור תנאים וסייגים.

מאיר עיני ישראל

"אין זכויות שיעברו אלי..."

פעם אחת הוציאו לעז על הגאון רבי צבי דו"צ זצ"ל (אב"ד בקראקא) אנשים ריקים ופוחזים, היו אלה הולכי רכיל ומספרי לשון הרע שהפיצו עליו שמועות כוזבות, עד שהיה לשיחה בפי כל, והשקרים הגיעו גם לבתי מרזח ולמסבאות.

בשבת דרש הרב בבית הכנסת, כדברים הבאים: דוד המלך ע"ה אמר (תהלים סט-ג): "ישיחו בי יושבי שער ונגינות שותי שיכר", כלום היה לו טוב ונוח יותר אם היו גדולי ישראל, רבניה וחכמיה מדברים עליו לשון הרע, ועל מה התאונן!?

אלא כך אמר דוד: אילו היו רבנים, חכמים וצדיקים מלעזים עלי ומספרים עלי לשון הרע, לכל הפחות הייתי יורש את זכויות מעשיהם הטובים, את הזכויות הרבות של תורתם ומצוותיהם (לפי חידושו של החובת הלבבות), אבל כאשר ריקים ופוחזים, יושבי קרנות ושותי שיכר מוציאים עלי דביה, הרי אני יוצא בשן ועין, אין לי זכויות שעוברים אלי מהם, ואין לי מכך לא עולם הזה ולא עולם הבא..."

דבש לפי

כפי המדה שאדם נוהג עם הבריות, כך נוהגים עמו מן השמים! נלמד מהפסוק: "בדד ישב מחוץ למחנה" (פרק יג-מו)

ואמרו חז"ל: מה נשתנה מצורע [משאר טמאים] שאמרה תורה "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו"? אלא הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו, ובין איש לרעהו, אף הוא יבדל, לפיכך אמרה תורה בדד ישב (ערכין טז:). גם בפסוק "טמא טמא יקרא" ישנה "מדה כנגד מדה". כשם שנהג הוא לגלות קלונו של אנשים בפרהסיא, כך עליו לגלות קלונו שלו. (שמיה"ל ח"ב-פרק טז).

מצינו הרבה בדברי חז"ל שנענשו עבריינים בהנהגה זו של "מדה כנגד מדה". וכמו שאמרו בגמרא (סנהדרין צ.) שהאומר אין תחיית המתים מן התורה ואין תורה מן השמים, אין לו חלק לעולם הבא. וכל כך למה? אלא הואיל והוא כבר בתחיית המתים, לפיכך לא יהיה לו חלק בתחיית המתים, שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה. ומביאים חז"ל את הפסוק (במלכים ב' ז') "ויאמר אלישע"..." ממנו לומדים זאת. עיי"ש.

עוד מביאים חז"ל בגמרא (שם צד.) משמיה דר' יהושע בן קרחה: פרעה שחירף בעצמו, נפרע הקב"ה ממנו בעצמו, סנחריב שחירף ע"י שליח, נפרע ממנו הקב"ה על ידי שליח. פרעה אמר: "מי ה' אשר אשמע בקולך", לכן נפרע ממנו הקב"ה בעצמו, כמו שנאמר: "וינער ה' את מצרים בתוך הים". ואילו אצל סנחריב כתוב: ביד מלאכיך חרפת ה' (מלכים ב' יט.). לכן נפרע ממנו הקב"ה ע"י שליח. ככתוב: "ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור"...

עוד מצינו בעונשים של מצרים שטבעו בים סוף - מדה כנגד מדה, ואשר מכך התפעל יתרו ואמר: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוהים כי בדבר אשר זדו עליהם", ודרשו חז"ל (סוטה יא): מאי "אשר זדו"? בקדירה שבישלו בה נתבשלו [כלשון "ויזדו יעקב נזיד"]. כלומר: הם זדו את ישראל במים ["כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו"] נידונו גם הם במים.

אלא שצריך להבין: מה יש בעובדה זו "אשר זדו" - שנענשו "מדה כנגד מדה" להביא את יתרו לקריאת התפעלות כזו ש"גדול ה' מכל האלוהים"? וביאר הגאון רבי ברוך עפשטיין זצ"ל (בפי' תורה תמימה) עפ"י מש"כ המפרשים שממה שמשתלם לאדם מדה כנגד מדה, מזה נדע השגחת ה', שאם ח"ו נענש במקרה, היאך זה שנענש כל אחד דוקא במדה שחטא בה, ובוזה ראה יתרו את גדולות של הש"ת כי הוא משגיח על הכל, ולכן נענשו המצרים דוקא בדבר אשר זדו - מדה כנגד מדה.

לפי "מדה כנגד מדה"...

מעשה באשה עניה מרודה, שהייתה מחזרת על הפתחים, ומנהג היה לה: על כל צדקה שנתנו לה היתה אומרת: "כל מה שאדם פועל - לא למען אחרים הוא פועל אלא למען עצמו".

באחד הימים, נזדמנה אותה אשה עניה לפתח ארמונה של המלכה וביקשה גם ממנה נדבה. כשנתנה לה ניתנה הגונה אמרה לה האשה את המשפט השגור על פיה: "כל מה שאדם פועל - לא למען אחרים הוא פועל אלא למען עצמו".

כאשר חזר הדבר מספר פעמים, עורר את כעסה של המלכה: "שאשה עניה תעז לומר לי, למלכה, מלים כאלה ולא תודה על הנדבה שקיבלה? היו לא תהיה!"

גמרה המלכה בליבה להעניש את העניה שהעזה פנים נגדה. היא צייתה על טבחיה לאפות עבורה חלה ולהחזיר לתוכה רעל. מילאו הטבחים את הפקודה ומסרוה לידי העניה כשזו באה לבקש נדבה. גם הפעם אמרה: "כל מה שאדם פועל..."

היא לקחה את החלה הריחנית בזהירות והתגברה אך בקושי על הדחף לאכול ממנה... היא שבה אל ביתה הרעוע שבפאתי העיר, והחליטה כי בטרם תאכל ממנה, תהנה ממראה הנאה ומריחה הטוב...

באותם ימים יצא בן המלכה לציד ביער בלוויית עבדיו. בשבו מהציד שמח בן המלכה לראות בקתה בפאתי היער והחליט להכנס בה ולנוח קמעה. זו היתה בקתה העלובה של העניה. האשה הכירה מיהו, שמחה מאד על הכבוד שנפל בחלקה לארח את בן המלך.

היא הגישה לו תקרובת - את החלה הטריה והריחנית, והנסיך שהיה רעב נגס בתאבון מהחלה, והנה אך טעם מן החלה, צנח ומת. נבהלה האשה ורצה מהר לארמון לספר למלכה דברים כהויתן.

כאשר שבה רוחה אליה פנתה המלכה לאשה העניה ואמרה: עכשיו בדרך הקשה והמרה למדתי כי צדקת באומרך "כל מה שאדם פועל אינו פועל למען אחרים, כי אם למען עצמו..."

מעשה זה סיפר הבעל שם טוב הק' כמשל על דרכי הנהגתו של הקב"ה מדה כנגד מדה.

קוראים נכבדים! האם ידעתם?

- היאך יתכן שאדם יוציא מפיו רק ארבע מלים של לשון הרע ויעבור בכך על לא פחות ממליון (!) לאוים?
- לדעת רבי אלחנן וסרמן זצ"ל, מדוע עם ישראל סובל בכל הדורות מב' דברים: מעלילות דם וממשיחי שקר?
- איזו קבלה טובה שקיבל החתם סופר על עצמו הצילה אותו ממות בטוח?
- מהי שיטת הריפוי הנכונה על פי חז"ל, לכל מכה ולכל מחלה?
- מדוע חשש הצדיק רבי יצחק מזידיטשוב זצ"ל שיגרשו אותו בחרפה מן העיר?
- מדוע עונש הנגעים על לשון הרע לא קיים אצל הגויים וכי הם לא חוטאים בלשון הרע?
- מדוע שכר הכלבים [בשר טריפה] על שלא חרצו לשונם, גדול יותר משכר הצפרדעים שקפצו לאש במסירות נפש?
- מה נשתנה דינו של חולה בצרעת - שאף שצריך להרחיקו בצדק מחוץ למחנה, אינו כשאר חולים שמצוה לבקרום ולשמדם?
- מדוע אין מצויין בזמנינו נגעים של לשון הרע והרי עדיין ישנם מספרי לשון הרע?
- איזו הלכה מהלכות לשון הרע השמיט החפץ חיים מספרו, בנימוק שלא רצה להטיל "פצצה" בעולם?

על שאלות אלו ועוד רבות אחרות, תוכלו למצוא תשובות מעניינות

בספר החדש איש לרעהו-ויקרא (פרשת תזריע - מצורע עמודים רעז-שנד)

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות. לפרטים: 02-5869073

המתנה האידיאלית והמוצלחת - להורים, למחנכים ולכל המשפחה

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

"אסור לשגר טילים!"

רגע" נשמע קול צרוד מעברו השני של הדלת. היא נפתחה והשדכנית ניצבה שם, מתעניינת לרצונו של האורח הבלתי קרוא.

נדלג על המשא-ומתן שהוא ניהל עם הקשישה, אשר בסופה שמח לגלות שהיא עדיין עומדת בקשר עם אותה אישה אותה חיפש כעת כל כך בדחיפות.

מה הניע אותו לפתחה של השדכנית הקשישה? כדי להשיב על כך עלינו לשוב 20 שנה אחורה:

מיודענו שימש כאב לקרוב משפחתו שהיה יתום מאב ומאם. היתום קיבל הצעה שככל שהלכה והתקדמה סבר מיודענו שהיא לא מתאימה. לאחר התייעצות - ובלא שהבחור יתנגד לצעד הזה - החליט לחתוך את העניין במהירות. גם ממרחק של 20 שנה הוא לא שכח את הזעקה המרה שהקים הצד השני. את הצער ואת הדמעות.

...בחלוף עשרים שנה נחתה בביתו פרשייה דומה. כאשר הררה בדבר הביזק במוחו המקרה הישן והמודחק. ה"מידה כנגד מידה" זעק בקולי קולות: במקרה הראשון נעצר הכל באבחת סכין פתאומית - כך גם במקרה השני. במקרה הראשון הוא נאלץ להסתייג את הסיבה האמיתית לעצירת העניין - כך גם במקרה השני. ועוד פרטים שהשתלבו זה בזה בדיוק רב. **כביכול שני המקרים לא היו אלא פאזל אחד, שחלקיו יוצרו בטווח של 20 שנה.**

* * *

באמצעות השדכנית הקשישה, שניהלה בשעתו את השידוך לבחור היתום, קיבל את מספר הטלפון של המדוברת. במשך תשעים דקות גולל את כל הקורות. לא ביקש "סליחה" באופן טכני אלא הניח על השולחן את כל הנתונים שאמורים לגרום לצד השני לקבל פרס-פקטיבה חדשה על הסיפור ולסלוח באמת (במהלך השיחה גם הציע פיצוי כספי - הצעה שנדחתה על הסף בנימוס תקיף!)

בשעה 6:30 אחה"צ הוא עזב את ביתה של השדכנית - מצויד בסליחה ומחילה מושלמת. בשעה 7:15 התקשר לביתו שדכן עם "הצעה!" אם ההצעה לא הייתה מסתיימת בטוב, הסיפור לא היה מופיע כאן:

"ביתי זכתה לקבל בחור למדן עצום, בעל מידות וממשפחה מיוחסת. מלבד זאת הם נתנו לזוג עשרות אלפי דולר מעבר למה שהתחייבו(!) וזה אפשר להם לרכוש דירה טובה יותר."

* * *

שאלה: מה הלקח שלך מכל הסיפור?

בעל המעשה: "לקח לי זמן להגדיר לעצמי עד כמה הייתי אשם במקרה בו עצרתי את השידוך לאותו קרוב משפחה. בשעת מעשה כלל לא ידעתי שהשידוך הגיע לקו הגמר, ויש לי גם עוד כמה וכמה לימודי-זכות על התנהגותי... אך דבר אחד ברור לי כשמש: **אסור לשגר טילים!** כאשר אתה משגר טילים, מתעופפים ממנו רסיסים ופוגעים במקומות שכלל לא התכוונת לפגוע!"

"גם אם עצם הפעולה שלי בשעתו הייתה נכונה - וגם כיום אני משוכנע בכך במאת האחוזים - הרי **שצורת הביצוע** הייתה צריכה להיות שונה. הקב"ה חיכה לי 20 שנה עד שבדרכו הפנים לי את המסר הזה בצורה החדה ביותר.

לסיום ברצוני לבקש ממי שרואה את עצמו קשור לעניין שידע בבירור שהוא טועה - וזו הסיבה לפיה שינתי פרטים בסיפור."

כותב השורות מכיר באופן אישי את גיבורי הסיפור המדהים הבא. מלבד שינויים שמטרתם למנוע את זיהוי בעל המעשה, הסיפור כולו מדויק. אמת לאמיתה.

במהלך ביקורו בישראל שמענו מהרב ד. כך:

אנו מתגוררים באחת ממדינות אירופה. כאשר הגיעה ביתנו לגיל השידוכים, היה ברור לנו, כישראלים יורדים, שעלינו לחפש שידוך מתאים בישראל. ההצעה המיוחדת במינה הגיעה ביום בהיר. בחור עם הרמוניה ניכרת לעין של כמה וכמה מעלות ששולבו יחדיו. ההצעה הטובה ביותר!

העניין התקדם עד שטסנו לארץ כדי להשתתף ב"ווארט" המיוחד. לפני הווארט נפגשתי עם הצד השני כדי לסכם כמה עניינים טכניים. בפגישה הופתעתי לשמוע שהם עומדים על כך שהזוג לא יתגורר בחו"ל אפילו יום אחד. וזאת למרות שבמקום מגורנו המתינה לבתי עבודה בתחום החינוך, במשרה מתאימה ומתגמלת. הייתי לגמרי המום שכן מראש דובר אחרת ובצורה הכי מפורשת! הצד השני לא הכחיש זאת, אך טען שזו המציאות הנוכחית.

היו גם דרישות נוספות, ויצאתי מהפגישה מתוסכל. **לקח לי זמן - והרבה מאמץ - לגלות מה הסתתר מאחורי התביעות המפתיעות. אך כל נקדים את המאוחר...**

* * *

לא חלפו 24 שעות מאז הפגישה והטלפון במקום שהותי מצלצל. זיהיתי על הצג את מספר הטלפון של השדכן ונדרכת. **"אני המום ממה שאני עומד לומר לך"** פתח ואמר **"אבל העסק נגמר"**.

חשבתי שאני מתעלף. אבל השדכן היה מבולבל לא פחות ממני. הוא לא הצליח להסביר את המתרחש. עד עצם היום הזה נצבט לי הלב כשאני נזכר באותו רגע מחריד. המהלומה. התעלומה. העצב והדמעות הרבות שזלגו מעיני אשתי ובתי.

הרגשתי שאני "מתפוצץ" להבין מה התרחש כאן. לא ארכו הימים וגיליתי שהמוקד שעומד במרכז העניין הוא אני: ברגע האחרון שמע עלי הצד השני דבר מסוים שהיווה מבחינתו עילה מספקת לביטול. מסתבר שהדרישות שהם העלו באותה פגישה מפתיעה רק נועדו לגרום לי לרדת מן העץ. כאשר חלפה יממה ועדיין לא הודעתי לשדכן על סירוב, הם מיהרו לחתוך את הסיפור.

* * *

ההבזק היה חד ביותר. הרגשתי שהוא מתפוצץ לי במוח.

זה קרה כמה שבועות לאחר המקרה. מאז המאורע המעצב ניסיתי להסיח ממנו את הדעת ולהמשיך בחיים, אך הוא רדף אותי. מדוע? משום שלמרות שהשידוך התבטל "באשמתי" אני יכול לומר שעילה זו לעצירת השידוך הייתה בלתי הגיונית לחלוטין - ויעידו על כך שאר השידוכים המצוינים שעשינו!!!

באחד הימים שכבתי לנוח בצהריים ופתאום קלטתי הכל. לא הייתי זקוק לפרשנים ולא ליועצים. ידעתי מיד מה מוטל עלי לעשות.

* * *

כמה שעות אחר כך הוא כבר נקש בדלתה של שדכנית באה בימים, מתפלל בכל ליבו שהיא עודנה מתהלכת בין החיים. **"רק**